

Jak zbierać i przygotowywać rośliny do zielnika

Przygotować sobie teczkę i kilka gazet (najlepiej dzienniki, zdolne absorbować wilgoć). Teczka może być z plastiku, grubego kartonu, sklejki. Wymiary: roślina powinna zmieścić się w gazecie formatu „Gazety Wyborczej”, lub „Dziennika” (nie wystawać poza nią).

Teczkę i kilka gazet nosić ze sobą w miarę możliwości na każde spotkanie z działkowcami.

Po zebraniu roślin należy je wysuszyć. Robimy to zmieniając gazety codziennie, teczkę mocno przyciskać ciężkimi przedmiotami.

Układanie roślin:

- jeśli roślina jest nieduża, wówczas kilka sztuk ułożyć na gazecie
- jeśli jest zbyt długa, to zgiąć ją w kształcie V, N, M
- jeśli jest zbyt długa i mocno liściasta, przeciąć na pół lub na trzy części i ułożyć je obok siebie
- jeśli liść rośliny jest bardzo duży i nie mieści się na gazecie, można go złożyć tak, by widoczna była podstawa liścia, jego czubek i ogólny kształt. Pamiętać by duże liście mocno przyciskać, żeby się nie fałdowały. Dodatkowo można obłożyć je ligniną. W ten sposób szybciej wyciągniemy z nich wodę
- pnącze, które naturalnie zgina się, może zostać w kształcie litery U
- liście tak ułożyć by nie nachodziły na siebie, niektóre odkręcić, by widzieć spodnią część, to samo z kwiatami. Niektóre płatki kwiatów otworzyć, by widzieć ich wnętrze (pręciki, słupki). Z kwiatami należy obchodzić się bardzo delikatnie, gdyż ich „kompletność” bywa często kluczowa dla zidentyfikowania danej rośliny.
- przy układaniu roślin na gazecie pamiętać o tym, że powinny one w miarę możliwości zachować naturalny kierunek liści, pędów, i innych części. Kwiaty zwieszane, powinny pozostać zwieszane, a kwiaty wyprostowane powinny pozostać proste
- jeśli roślina ma bardzo wąskie liście lub zwijające się (dotyczy to głównie traw), lub jeśli jest bardzo ciepło i zerwana roślina szybko więdnie, wtedy można zmoczyć ją wodą lub włożyć do lekko namoczonej gazety, to pomoże w rozprostowaniu poszczególnych jej części.
- jeśli roślina jest zbyt rozłożysta, o bardzo rozgałęzionych pędach, wtedy można niektóre pędy i liście powycinać, ale w taki sposób by nie pozbawić ich cech (charakterystycznych form pędów i liści), np. odcinając liść pozostawić fragment jego ogonka przy okazie, na znak, że kiedyś tam wyrastał organ.

- owoce, jeśli są grubsze niż 2-3 cm., tniemy wzdłuż lub w szerz. Możemy zrobić małą kopertę, w którą włożymy owoce, które odpadły podczas suszenia rośliny.
- iglaki podczas suszenia „sypią się”, więc od początku trzymać je w czymś na kształt koperty z gazety.

Etykiety:

Do zebranej, ułożonej na gazecie rośliny wkładamy etykietkę na której zapisujemy:

- nazwę rośliny, lub nazwy jeśli badany wymienia ich więcej
- miejsce zebrania
- datę
- imię i nazwisko osoby, która zebrała
- rodzaj rośliny: drzewo (podać orientacyjnie wysokość), krzew (wysokość w przybliżeniu), roślina zielna, pnącze
- kolor kwiatu lub owocu
- imię i nazwisko informatora (na użytek własny i innych badaczy, aby dane o roślinie można odnieść do konkretnego okazu)

Etykietę przekładamy wraz z rośliną do suchych gazet, nie rozdzielamy okazu od jego opisu.

Dodatkowe informacje:

Zebrać po 2 okazy, jeśli jest to możliwe

Rośliny zbieramy najlepiej w kwiecie i/lub owocu. Jeśli nie kwitnie, gdy chcemy ją zerwać, wówczas czekamy do następnego spotkania, albo pytamy właściciela, kiedy można się spodziewać kwitnienia. Jeśli nie uda się zebrać rośliny w kwiecie i owocu, to zbieramy taką jaka jest. Pamiętaj, że wszystkie rośliny mają kwiaty i owoce, czasem tylko bardzo małe i ledwie dostrzegalne.

Bibliografia:

- Drobnik Jacek 2009, Zielnik i zielnikoznawstwo, Wydawnictwo Naukowe PWN

Dla tych którzy chcieliby na poważnie zabrać się za oznaczanie:

- Rutkowski Lucjan 2004, Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej, Wydawnictwo Naukowe PWN

Mniej poważnie (po kolorach kwiatów) popularnonaukowe (czyt. pobieżne) przewodniki.

Osobiście polecam, choć nie rękę czy się sprawdzi na działce:

- Szwedler Inga, Sobkowiak Mirosław 1998, Spotkania z przyrodą – Rośliny, MULTICO Oficyna Wydawnicza